

de curind o succintă analiză retrospectivă a stadiului studierii documentelor slavo-romine din punct de vedere lexicografic¹. Dictionarul slavonei din Țările Romine — așa cum îl preconizează Gh. Mihăilă — ar urma să constituie parte componentă al viitorului dictionar al slavonei de diferite redacții (propus spre editare cu prilejul Congresului al IV-lea al slaviștilor de la Moscova, 1958) ca și un prețios instrument de lucru în vederea întocmirii și publicării Dictionarului general al limbii romine (lucrare întreprinsă de Institutul de Lingvistică al Academiei R.P.R.).

În vederea alcătuirii dictionarului slavonei din Țările Romine de mare folos sint fără îndoială studiile și articolele pregătitoare asupra redacțiilor rominești ale limbii scrise slavone (s. XIV—XVII)². Asemenea cercetări sint tot mai frecvente, limba documentelor slavo-romine inserindu-se, în ultimul timp, ca obiect permanent de studiu în planurile de activitate științifică ale catedrei de limbi slave de pe lângă Facultatea de filologie din București³.

Ne-am propus în cele ce urmează să examinăm lexicul de origine polonă din documentele slavo-moldovenești. Pentru a avea însă o imagine completă a influenței polone asupra limbii documentelor slavo-romine este necesar ca acestei lucrări să-i urmeze altele care să trateze influența polonă în fonetică, morfologie, sintaxă și nu numai în documentele moldovenești ci și în cele muntene și transilvănene⁴. Dat fiind numărul foarte mare de documente slavo-moldovenești, pentru început ne-am oprit la sfîrșitul domniei lui Bogdan Voevod (1517), urmînd ca în a doua parte a lucrării să ne continuăm cercetarea pînă la ultimele documente în slavo-romină ale cancelariei moldovenești, din a doua jumătate a sec. al XVII-lea. Cînd lucrarea va fi încheiată se va putea întocmi un grafic al influenței polone în lexicul documentelor, arătîndu-se concret gradul de intensitate al acestei influențe pe epoci și pe categorii de termeni, precum și pe compartimente ale limbii. În linii generale se poate spune însă de pe acum că influența polonă se manifestă puternic în lexicul documentelor externe, fiind prezentă aici datorită contactelor politice și economice directe ale Moldovei cu statele feudale ale Poloniei și Lituaniei. În documentele interne polonismele lexicale se datoresc în cea mai mare parte tradiției (ele fiind transmise din documentele externe), fie uneori întîmplării. (vezi cap. «Polonisme în acte interne»).

Am folosit în cercetarea materialului următoarele colecții: M. Costăchescu, *Documente moldovenești înainte de Ștefan cel Mare*, vol. I, 1931, vol. II, 1932; Ioan Bogdan, *Documentele lui Ștefan cel Mare*, I, II, 1913; M. Costăchescu,

¹ În legătură cu alcătuirea unui dictionar al slavonei din Țările Romine, în SCL, 1959, no. 3, p. 474—485 și în extras.

² Vezi în legătură cu aceasta G. MIHĂILĂ, *Slavistica romînească după 1944 și sarcinile ei actuale (lucrările de lingvistică)*, în «Romanoslavica», IV, 1960, p. 29, punctele 7 și 8.

³ Menționăm de pildă lucrările tov. LUCIA DJAMO, *Terminologia comercială a documentelor slavo-romine din secolul al XIV-lea și al XV-lea (Termeni pentru produse de import)*, în «Analele Universității București», Seria Științe sociale, Filologie, 23, anul X, 1961, p. 581—618; LUCIA DJAMO și OLGA STOICOVICI, *Din terminologia socială a documentelor slavo-moldovenești din secolele al XIV-lea al XV-lea*, «Romanoslavica», VI, Filologie, 1962, p. 61—92 (aici se semnalează și unii termeni de origine polonă; канцаря, маршалокъ, крѣзь, секретаря, etc.) și altele.

⁴ În aceste documente, elementele polone sint foarte puține, aproape exclusiv lexicale, transmise fie accidental, fie prin tradiție, dar totuși există.